

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Tatiana Rudenco (Rusnac),
reprezentată de avocatul Alexandru Savva,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Tatiana Rudenco (Rusnac) împotriva Inspectoratului General al Poliției,
intervenient accesoriu Vadim Morteau, cu privire la repararea prejudiciului
material și moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională
și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-1594/23

NR. PIGD 2-22096911-01-2ra-11032024)

Recursul declarat după 01 septembrie 2023. Dreptul la repararea prejudiciului
cauzat ca urmare a tragerii ilegale la răspundere contravențională. Autoritatea
responsabilă. Legea aplicabilă.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. M.Țurcan,
Curtea de Apel Chișinău, jud. I. Secrieru, V. Cotorobai, M. Anton

07 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Tatiana Rudenco (Rusnac), reprezentată de avocatul Alexandru Savva,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Gheorghe Stratulat, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 05 iulie 2022, prin intermediul poștei terestre (f.d.14), Tatiana Rudenco (anterior Rusnac/Juratu) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției, concretizată ulterior, solicitând încasarea prejudiciului moral în mărime de 15 000 de lei, ca rezultat al tragerii ilegale la răspundere contravențională, încasarea sumei de 2 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cauza contravențională, și încasarea cheltuielilor de judecată constituite din cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 3 500 de lei și cheltuieli pentru trimiterile poștale.

2. În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, la 22 iulie 2020, de către agentul constatator din cadrul IP Centru a fost întocmit procesul-verbal de constatare a pretinsei fapte pe semnele contravenției prevăzute de art. 78 alin. (1) din Codul contravențional cu emiterea deciziei de sancționare. În dezacord cu decizia de sancționare și cu procesul-verbal enunțat, a depus contestație.

3. Prin hotărârea nr. 5r-2813/2020 din 23 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău a fost admisă contestația înaintată și a fost încetat procesul contravențional, pe motivul lipsei faptului contravenției.

4. Reclamanta cu referire la jurisprudența CtEDO, cauza Ziliberberg vs. Moldova, hotărârea din 01 februarie 2025, a menționat că Curtea a reiterat că, în principiu, caracterul general al Codului contravențional și scopul pedepselor, care este atât de a pedepsi, cât și a preveni, sunt suficiente pentru a arăta că în sensul art. 6 din Convenție, reclamantul a fost acuzat de o abatere penală (Lauko vs. Slovacia, hotărârea din 02 septembrie 1998, Reports 1998-VI, §58). Distinct de aceste constatări, a notat că, prin natura sa, este definită contravenția ca una penală, or, ca și infrațiunea constituie fapta săvârșită cu vinovăție, însă cu un pericol social mai redus, care, la fel, este prevăzută și sancționată prin lege. În jurisprudența CtEDO, în esență, s-a reliefat că procedura de contestare a unui proces-verbal cu privire la contravenție și sancționarea intră în sfera de aplicare a art.6 din CEDO sub aspect penal. Garanțiile prevăzute de acest articol, inclusiv prezumția nevinovăției sunt pe deplin aplicabile.

5. Odată ce s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor organului împuternicit cu examinarea cazurilor cu privire la contravenție, în opinia

reclamantei, această circumstanță de fapt se încadrează în condițiile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 (în continuare Legea nr.1545/1998), Codul Contravențional și Codul Civil.

6. Reclamanta a pretins că a fost trasă ilegal la răspundere contravențională, fiindu-i lezate grav drepturile fundamentale garantate de art.5, art.6 din CEDO, art.20-21 din Constituție, fiindu-i limitate mai multe drepturi fundamentale: prezumția nevinovăției, inviolabilitatea, dreptul la libertate și siguranța individuală.

7. Astfel, în rezultatul acțiunilor organelor de drept, a avut de suferit mult din punct de vedere psihologic. Printre blocajele emoționale care au influențat sănătatea psihologică și care își produc în continuare efectul, sunt stresul, nervozitatea, bulversarea interioară, neliniștea și anxietatea cauzată de incertitudinea creată de organele de drept, suferințe psihice, nervi, griji, afectare sufletească și spirituală, oboseală, dificultăți, demoralizare, descurajare, limitarea de a se bucura de plăcerea vieții, de satisfacții spirituale și materiale, disconfort psihologic, dificultatea în depășirea obstacolelor impuse din cauza ignorării intenționate de reprezentanții organelor de drept a legislației în vigoare. Ca și oricărei alte persoane, calitatea deținută de contravenient (în cadrul procedurilor contravenționale), i-a cauzat o stare de neliniște și nesiguranță cu privire la parcursul procesului contravențional, inclusiv prin prisma măsurilor de constrângere în procesul contravențional, precum și a eventualului rezultat. La fel, i-au fost cauzate suferințe psihice, prin faptul că a fost învinuită pe nedrept pentru săvârșirea unei contravenții/infracțiuni. De altfel, suferințele psihice suportate se manifestă și prin faptul că a fost învinuită pentru acțiuni care s-au dovedit că nu au avut loc. Având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințe morale cauzate, starea de stres și frustrare cauzate, a estimat prejudiciul moral suferit la suma de 15 000 de lei, mărimea căruia este în măsură de a atenua suferințele psihice cauzate, fiind o sumă echitabilă și suficientă pentru prejudiciul moral suferit.

8. Reclamanta a mai indicat că în cadrul examinării cauzei contravenționale, a fost asistată de un avocat, căruia i-a achitat pentru asistență juridică acordată suma de 2 000 de lei, conform bonului de plată.

9. Totodată, în cadrul examinării prezentei cauze, concretizând quantumul cheltuielilor de judecată suportate la examinarea acesteia, reclamanta a pretins cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suma de 3 500 de lei și cheltuielile pentru trimiterile poștale, conform bonurilor anexate.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin hotărârea din 06 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Rusnac (Juratu). S-a încasat de la Inspectoratul General al Poliției în

beneficiul Tatiane Rusnac (Juratu) suma de 1 500 de lei, cu titlu de prejudiciu moral ca rezultat al tragerii ilegale la răspundere contravențională, suma de 2 000 de lei cu titlu de prejudiciu material (cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul examinării cauzei contravenționale), suma de 3 500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 25, 25 lei cu titlu de cheltuieli de corespondență, iar în total suma de 7 025, 25 de lei. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca nefondată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

11. La 07 martie 2023, Inspectoratul General al Poliției a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 06 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

12. La 07 martie 2023, prin intermediul poștei terestre (f.d.89), Tatiana Rusnac (Juratu), reprezentată de avocatul Savva Alexandru, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 06 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor respinse, emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

13. Prin decizia din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Tatiana Rusnac (Juratu). S-a admis apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției. S-a casat hotărârea din 06 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Rusnac (Juratu) împotriva Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu Vadim Morteau, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

14. La 03 noiembrie 2023, prin intermediul poștei terestre (f.d.153), Tatiana Rusnac, reprezentată de avocatul Alexandru Savva, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor respinse, casarea integrală a deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

15. În susținerea recursului, reiterând circumstanțele de fapt și de drept, în esență, redate în cererea de chemare în judecată, recurenta a invocat întrunirea condițiilor pentru a cere repararea prejudiciului în sensul pretins. Despăgubirea trebuie să fie una justă, rațională, echitabilă, adică în așa fel stabilită încât să asigure efectiv o compensație suficientă. Scopul compensării prejudiciului moral nu este unul punitiv sau excesiv, motiv pentru care cuantumul acestuia trebuie să fie echitabil. Cuantumul prejudiciului moral încasat de instanța de fond este vădit disproporțional și

diminuat în raport cu circumstanțele stabilite la caz, or, la determinarea cuantumului acestuia urmează să se respecte criteriul echității, care presupune că despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să fie juste, raționale și echitabile, adică trebuie stabilite în așa fel încât să asigure efectiv o compensare suficientă a prejudiciului moral cauzat, cu menținerea echilibrului între daunele efectiv pricinuite și suma acordată. La caz, cuantumul prejudiciului moral stabilit prin hotărârea primei instanțe este vădit disproportionat cu sumele acordate de Curtea Europeană în spețe similare, cât în cauzele naționale cu circumstanțe similare.

16. Recurenta considerat că instanța de fond și instanța de apel nu au stabilit toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, au încălcat normele de drept material și de drept procedural.

17. La 19 aprilie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului și intervenientului accesoriu copiile recursului declarat, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, extrasul din poșta electronică, anexate la materialele dosarului (f.d.204-205).

18. La 10 mai 2024 și la 17 mai 2024, prin intermediul poștei terestre (f.d.170,187), Tatiana Rusnac, reprezentată de avocatul Alexandru Savva, a depus considerații în scris, invocând dezacordul cu decizia instanței de apel. La fel, a menționat în susținerea poziției jurisprudența națională în special ce se referă la aplicabilitatea prevederilor Legii nr. 1545/1998 în cazul tragerii ilegale la răspundere contravențională, în cauzele: V. Vasileva vs. PG,IGP, decizia nr. 2ra-271/23 din 28 martie 2024 a Curții Supreme de Justiție; O.Morari vs. MAI, IGP, decizia nr. 2ra-1531/23 din 01 februarie 2022 a Curții Supreme de Justiție; Gh. Capaclî vs MJ, IGP,MF, decizia nr. 2ra-336/22 din 29 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție; V. Bumacov vs INP al IGP, decizia nr. 2ra-1371/20 din 11 noiembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, precum și cauzele: Cerchez vs MJ, MF,PG, nr. 2ra-540/19 din 03 aprilie 2019 a Curții Supreme de Justiție; A. Garștea vs INSP al IGP, încheierea nr.2ra-1648/22 din 22 februarie 2023 a Curții Supreme de Justiție; S.Sandu vs MJ, IGP, INSP al IGP, încheierea nr.2ra-1786/22 din 13 septembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție; I. Cîlcic vs IGP, încheierea nr.2ra-816/23 din 20 septembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție; V. Babii vs IGP, încheierea nr.2ra-263/23 din 28 iunie 2023 a Curții Supreme de Justiție; A. Slova vs IGP, încheierea nr.2ra-14/23 din 31 mai 2023 a Curții Supreme de Justiție; Gh.Țurca vs MJ, IGP, decizia nr.2ra-1740/22 din 15 martie 2023 a Curții Supreme de Justiție; A. Iasîbaș vs MJ, MF, IGP, decizia nr.2ra-662/22 din 13 iulie 2022 a Curții Supreme de Justiție.

19. La 15 mai 2024, Inspectoratul General al Poliției a depus referință la cererea de recurs, solicitând declararea recursului inadmisibil, iar în caz de admisibilitate a acestuia, respingerea ca neîntemeiat.

20. Prin cererea depusă la 10 februarie 2025, prin intermediul poștei terestre (f.d.198), recurenta, prin intermediul avocatului Alexandru Savva, a informat instanța despre schimbarea numelui din Rusnac în Rudenco, totodată, în solicitări a reiterat cerințele din recurs.

21. La 14 martie 2025, prin intermediul poștei terestre (f.d.211), Tatiana Rudenco (Rusnac), reprezentată de avocatul Alexandru Savva, a depus cerere, reiterând în esență cerințele de recurs, invocând prevederile art. 432 alin.(1) lit.a),b) din Codul de procedură civilă, menționând cauza din jurisprudența națională Ciornii S. vs. IGP, INSP, încheierea nr. 2ra-1541/23 din 13 martie 2023 a Curții Supreme de Justiție.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

22. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

23. Art. 434 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

24. Art. 431 din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

(3) Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție.

(4) Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.”

25. Art. 440 din Codul de procedură civilă:

„(3) Dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.”

26. Art. 442 din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor

prevăzute la art.432. Instanța invocă, din oficiu, neatragerea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.

(3) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.”

27. Art. 444 din Codul de procedură civilă:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art.432 alin.(1) lit.b) și e). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”

28. Art. 432 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

29. Art. 445 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: f) să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.”

30. Art. 53 din Constituția Republicii Moldova:

„(1) Persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

(2) Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.”

31. Art. 45 din Codul contravențional:

„(1) Persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenție îl poate apăra prin acțiune civilă depusă conform legislației procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial și a celui nepatrimonial cauzate prin contravenție. Prezentul alineat se aplică în egală măsură și în cazul în care, în sensul art.30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenționale.”

32. Art. 30 din Codul contravențional:

„(11) Se consideră că nu a fost supus răspunderii contravenționale contravenientul: c) în a cărui privință procesul contravențional a încetat.”

33. Art. 381 din Codul contravențional:

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.”

34. Art. 383 din Codul contravențional:

„(3) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional se repune în dreptul de care a fost privată și ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravențională este înlăturată, cu excepția cazului de amnistie.”

35. Art. 384 din Codul contravențional:

„(2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul: u) să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

(3) Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea.

(3¹) Dreptul prevăzut la alin.(2) lit.u) se oferă doar în cazul în care prin hotărîre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.”

36. Art. 19 din Codul civil, în redacția din 01 martie 2019:

„(1) În condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel.

(2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).

(3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic).”

37. Art. 1998 din Codul civil, în redacția din 01 martie 2019:

„(1) Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.”

38. Art. 2007 din Codul civil, în redacția din 01 martie 2019:

„(1) Prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, în următoarele cazuri: a) condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea.”

39. Art. 2036 din Codul civil, în redacția din 01 martie 2019:

„(1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

(2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.”

40. Art. 2037 din Codul civil, în redacția din 01 martie 2019:

„(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o

condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.”

41. Art. 13 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 (în continuare Legea nr.1545/1998):

„(1) [...] Prejudiciul material și moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenționale de către alte organe decât instanța de judecată se repară de către aceste organe.”

42. Art. 12 din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012 (Legea nr. 320/2012):

„(1) Inspectoratul General al Poliției este unitatea centrală de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.”

43. Art. 14 din Legea nr.320/2012:

„(1) În vederea îndeplinirii atribuțiilor specifice Poliției, prin ordinul ministrului afacerilor interne, la propunerea șefului Inspectoratului General al Poliției, se înființează subdiviziuni specializate. Subdiviziunile specializate sînt unități ale Poliției de competență teritorială generală, subordonate Inspectoratului General al Poliției, care pot crea servicii publice desconcentrate și se instituie conform specificului unor sectoare și direcții concrete de activitate.”

44. Art. 94 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.”

45. Art. 96 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

(1¹) Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

46. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat la 02 noiembrie 2023. Copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată participanților la proces la 13 februarie 2024, inclusiv prin intermediul poștei

electronice (f.d.141-142). Astfel, recursul depus la 03 noiembrie 2023, prin intermediul poștei terestre, anterior comunicării recurente deciziei integrale a instanței de apel, este în termen.

47. Prin prisma art. 444 din Codul de procedură civilă examinarea cauzei civile în ordine de recurs s-a realizat în lipsa participanților la proces, întrucât Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a considerat inoportună invitarea acestora, din motiv că argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite verificarea legalității hotărârilor atacate.

48. Verificând actul de dispoziție judecătorească contestat în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate în recurs, în baza materialelor din dosar, în coroborare cu normele de drept aplicabile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție considerând admisibil recursul declarat, urmează a-l admite și a casa decizia instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe, din motivele ce succed.

49. Recapitulând esența litigiului, instanța de recurs relevă că reclamanta prin cererea de chemare în judecată formulată împotriva Inspectoratului General al Poliției, concretizată ulterior, a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 15 000 de lei, ca rezultat al tragerii ilegale la răspundere contravențională, încasarea sumei de 2 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cauza contravențională, și încasarea cheltuielilor de judecată constituite din cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 3 500 de lei și cheltuieli pentru trimerile poștale, concretizate în cadrul examinării cauzei (f.d.2-7, 43-44, 66-67). Reclamanta înaintând pretențiile enunțate, a invocat tragerea ilegală la răspundere contravențională în temeiul art. 78 alin.(1) din Codul contravențional, or, prin hotărârea judecătorească din 23 noiembrie 2020, procesul contravențional a fost încetat pe motivul lipsei faptului contravenției, circumstanță ce îi acordă dreptul de a pretinde despăgubiri.

50. Prima instanță judecând cauza în fond, prin hotărârea din 06 martie 2023, a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Rusnac (Juratu) și a încasat de la Inspectoratul General al Poliției în beneficiul Tatiane Rusnac (Juratu) suma de 1 500 de lei, cu titlu de prejudiciu moral ca rezultat al tragerii ilegale la răspundere contravențională, suma de 2 000 de lei cu titlu de prejudiciu material (cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul examinării cauzei contravenționale), suma de 3 500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 25, 25 lei cu titlu de cheltuieli de corespondență, iar în total suma de 7 025, 25 de lei. În rest, a respins cererea de chemare în judecată ca nefondată (f.d.79,90-98).

51. Instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, prin decizia din 02 noiembrie 2023, a respins apelul declarat de Tatiana Rusnac (Juratu) și a admis apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției. A casat hotărârea din 06 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău,

sediul Centru și a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Rusnac (Juratu) împotriva Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu Vadim Morteau, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională (f.d.131-140).

52. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că din hotărârea emisă în cauza contravențională nu se constată condiția obligatorie stipulată de prevederile art. 384 din Codul contravențional, și anume, nu a fost constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională. Instanța de judecată care a examinat cauza contravențională nu a determinat și nu a constatat fapte de încălcare a legalității și a drepturilor omului, iar declararea nulității procesului-verbal contravențional pe motivele indicate nu denotă încălcarea drepturilor fundamentale ale intimetei Tatiana Rusnac și nu acordă acestuia dreptul de a solicita despăgubiri de la Inspectoratul General al Poliției.

53. Instanța de apel a menționat că Tatiana Rusnac (Juratu) în temeiul art.6 lit. a) din Legea nr.1545/1998 nu are dreptul la repararea prejudiciului în cadrul procesului civil, or, Tatiana Rusnac (Juratu) nu cade sub incidența Legii 1545/1998 în pofida faptului că potrivit jurisprudenței CtEDO în materia contravențională Curtea a stabilit, în funcție de gravitatea sancțiunii, în anumite decizii, că aceste fapte aparțin „materiei penale”, însă aplicabilitatea Legii 1545 nu poate fi extinsă fiindcă legiuitorul a limitat cazurile în care este posibilă solicitarea reparării prejudiciului material sau moral, aceste cazuri fiind exhaustiv prevăzute de legislator.

54. Instanța de apel a reiterat prevederile art.3 alin. (1) pct. d) din Legea nr.1545/1998, care prevăd că este reparabil prejudiciul moral și material cauzat persoanei fizice: în urma supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenziilor contravenționale de către instanța de judecată. Totodată, s-a referit la prevederile art.6 din aceeași Lege.

55. Din criticile aduse în recursul declarat, precum și poziția (considerații) prezentată în scris, instanța de recurs identifică dezacordul recurentei cu soluția de respingere a pretențiilor formulate, motivat prin faptul că întrunește condițiile pentru a cere repararea prejudiciului, or, instanța de apel a interpretat legea din hotărârea contestată contrar jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție.

56. Instanța de recurs reiterează că în privința Tatianei Juratu de către agentul constatator al Inspectoratului de poliție, Vadim Morteau, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 04943227 din 22 iulie 2020 în temeiul art.78 alin.(1) din Codul contravențional, prin care a fost sancționată cu amendă în mărime de 15 unități convenționale, 750 de lei. Iar în rezultatul contestării acestuia, prin hotărârea din 23 noiembrie 2020

a Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana, a fost încetat procesul-contravenţional pornit în privinţa Tatianei Juratu în baza art. 78 alin.(1) din Codul contravenţional, pe motivul lipsei faptului contravenţiei şi nu din considerente de procedură, dar pe temeuri de reabilitare (f.d.8-11).

57. Subsecvent, Completul de judecată al Curţii Supreme de Justiţie apreciază ca fiind întemeiată soluţia primei instanţe privind admiterea parţială a acţiunii înaintate, prin încasarea de la Inspectoratul General al Poliţiei în beneficiul reclamantei a prejudiciului moral în mărime de 1 500 de lei, a prejudiciului material (cheltuieli de asistenţă juridică suportate în cauza contravenţională) în mărime de 2 000 de lei. Or, existenţa hotărârii judecătoreşti prin care s-a încetat procesul contravenţional intentat în privinţa Tatianei Rudenco (anterior Juratu/Rusnac) în baza art. 78 alin.(1) din Codul contravenţional, pe motivul lipsei faptului contravenţiei, acordă dreptul reclamantei de a pretinde despăgubiri ca urmare a tragerii ilegale la răspundere contravenţională.

58. Instanţa de recurs reaminteşte prevederile art. 45 alin.(1), art.30 alin.(11) lit.c), art. 384 alin.(2) lit.u) din Codul contravenţional coroborate cu art. 13 alin.(1) din Legea nr.1545/1998 (teza a doua), citate supra, care reglementează că persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional are dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile sau inacţiunile ilicite ale autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională. Prejudiciul material şi moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenţionale de către alte organe decât instanţa de judecată se repară de către aceste organe.

59. Aici urmează a fi relevat că în corespundere cu prevederile art. 12 alin.(1) coroborate cu art.14 alin.(1) din Legea nr. 320/2012, citate supra anume Inspectoratul General al Poliţiei este unitatea centrală de administrare şi control a Poliţiei, cu statut de persoană juridică şi cu competenţă pe tot teritoriul Republicii Moldova, care acţionează prin subdiviziuni specializate înfiinţate în vederea îndeplinirii atribuţiilor specifice Poliţiei, însă care prin efectul legii nu pot fi de sine stătător subiecţi ai raportului obligaţional de răspundere civilă, inclusiv agentul constator. Respectiv, prima instanţa întemeiat, în esenţă, a reţinut că Inspectoratul General al Poliţiei în litigiul dat urmează a compensa prejudiciul cauzat Tatianei Rudenco (anterior Juratu/Rusnac) pentru tragerea ilegală la răspundere contravenţională.

60. Cu referire la alegaţia instanţei de apel precum că în cauza contravenţională nu s-a constatat condiţia obligatorie stipulată de prevederile art. 384 din Codul contravenţional, şi anume, caracterul ilicit al acţiunilor sau al inacţiunilor autorităţii competente să constate contravenţia sau să soluţioneze cauza contravenţională, instanţa de recurs relevă că încetarea procesului contravenţional pe motivul lipsei faptului contravenţiei prin hotărâre judecătorească îndreptăţeşte reclamanta să solicite şi să primească

despăgubiri pentru prejudiciul cauzat. De altfel, hotărârea de încetare a procesului contravențional nu este altceva decât un act de rehabilitare care și atestă admiterea erorii de către autoritatea competentă împuternicită cu constatarea contravenției sau soluționarea cauzei contravenționale, în condițiile în care în virtutea art. 441 alin.(2) din Codul contravențional, încetarea procesului contravențional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privință a fost pornit.

61. Deși instanța de apel reține că dreptul persoanei de recuperare a prejudiciului cauzat survine numai în cazul și perioada procesului contravențional, iar procesul contravențional a fost finalizat, fapt demonstrat prin hotărârile emise pe cauza contravențională, însă totodată, instanța ierarhic inferioară relevă că întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție constituie o modalitate legală de desfășurare a procesului contravențional, iar însăși pornirea procesului contravențional, întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, recunoașterea persoanei în calitate de contravenient, reprezintă niște măsuri procesuale ce țin de procesul contravențional care nu încalcă în esență drepturile persoanei și nu cauzează prejudicii dacă nu sunt definitive și dacă nu dăunează iremediabil drepturile persoanei în privința căreia se întocmește procesul-verbal cu privire la contravenție.

62. La acest capitol, instanța de recurs reiterează că, în final, prin hotărâre judecătorească, procesul contravențional în privința Tatiane Rudenco (anterior Juratu/Rusnac) în baza art. 78 alin.(1) din Codul contravențional a fost încetat, pe motivul lipsei faptului contravenției. Drept urmare, prevederile art. 45 alin.(1), art. 384 alin.(2) lit.u) din Codul contravențional, citate supra, acordă reclamantei dreptul să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională. Mai mult, Tatiana Rudenco (anterior Juratu/Rusnac) a fost sancționată contravențional de către agentul constatator, prin aplicarea amenzii în mărime de 15 unități convenționale, 750 de lei. Iar art. 13 alin.(1) din Legea nr.1545/1998, teza a doua, prevede că prejudiciul material și moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenționale de către alte organe decât instanța de judecată se repară de către aceste organe.

63. De altfel, anume instanței de judecată îi revine obligația în virtutea art. 238 alin.(2) coroborat cu art. 240 alin.(1), (3) din Codul de procedură civilă, de a determina circumstanțele și caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei, în limita pretențiilor formulate.

64. În atare circumstanțe, este irelevantă alegația instanței de apel privind respingerea argumentelor apelantei Tatiana Rusnac (Juratu) în ceea ce privește dreptul de a cere despăgubire în cazul din speță, deoarece nu s-ar încadra în dispozițiile art.3 lit. d) și art.6 din Legea nr. 1545/1998, în condițiile în care prevederile art. 45 alin.(1), art. 384 alin.(2) lit.u) din Codul

contravențional coroborat cu art. 13 alin.(1) din Legea nr.1545/1998, teza a doua, acordă reclamantei dreptul la repararea prejudiciului moral și material.

65. Or, contrar alegațiilor instanței de apel că acțiunea reclamantei nu se încadrează în prevederile Legii nr.1545/1998, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că Tatiana Rudenco (anterior Rusnac/Juratu) și-a întemeiat acțiunea nu doar pe prevederile Legii menționate, dar și pe prevederile Codului Contravențional și ale Codului Civil, temeiuri care nu au fost supuse analizei de către instanța de apel sub aspectul pertinentei.

66. Mai mult, pentru antrenarea răspunderii materiale a autorității care a aplicat în mod neîntemeiat amenda contravențională, nu este obligatoriu stabilirea faptului dacă această a acționat cu intenție sau vinovăție directă, fiind suficientă doar constatarea că este nejustificată tragerea la răspundere contravențională și respectiv aplicarea amenzii.

67. La caz, instanța de recurs menționează că jurisprudența Curții Supreme de Justiție la acest capitol este una consolidată și uniformă. În acest context urmează a fi reamintite cauzele: 2ra-1541/23, Ciornîi S. vs IGP, INSP; 2ra-271/23, Vasileva V. vs PG, IGP; 2ra-816/23, Cîlcic I vs. IGP; 2ra-263/23, Babii V. vs IGP; 2ra-14/23, Slova A. vs IGP, etc.

68. Totodată, instanța de recurs notează că fiecare persoană care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul adus, însă doar instanța de judecată este împuternicită prin lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, ținând cont de principiul compensării echitabile și rezonabile, circumstanțele cazului concret, natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor, încât să asigure efectiv o compensare suficientă și nicidecum exagerată a prejudiciului moral cauzat. Cuantumul compensației depinde și de durata menținerii consecințelor vătămării.

69. Prin urmare, în temeiul prevederilor art. 2036 alin.(1), (2), art. 2037 alin.(1), (2), (3) din Codul civil, enunțate supra, ce reglementează repararea prejudiciului moral, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază că prima instanță întemeiat a admis parțial cerința Tatiane Rudenco (anterior Rusnac/Juratu) cu privire la repararea prejudiciului moral, având în vedere caracterul și gradul de gravitate al încălcărilor admise, de natura drepturilor personale lezate și locul acestora în sistemul de valori ale persoanelor, de caracterul și gradul suferințelor psihice. Or, prima instanță corect a conchis că suma de 1 500 de lei, constituie o sumă echitabilă și suficientă pentru prejudiciul moral suferit de către Tatiana Rudenco (Rusnac/Juratu), având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale suportate și starea de stres a reclamantei. Suma de 15 000 de lei pretinsă cu titlu de prejudiciul moral de către Tatiana Rudenco (Rusnac/Juratu) ca rezultat al tragerii ilegale la răspundere contravențională, este vădit disproporționată și excesivă în raport cu criteriile stabilite la caz și principiul general al echității, ceea ce a

determinat respingerea de către prima instanță a pretenției de reparare a prejudiciului moral în partea ce excede suma de 1 500 de lei.

70. De altfel, scopul satisfacției echitabile este de a repara prejudiciul cauzat reclamantului ca urmare a evenimentelor contrare Convenției (Scozzari și Giunta împotriva Italiei, 13 iulie 2000, p. 248-250). Curtea a reiterat că scopul sumelor acordate cu titlu de satisfacție echitabilă este de a asigura repararea exclusivă a prejudiciilor suferite de către părțile interesate, în măsura în care acestea constituie o consecință a încălcării care nu poate fi remediată în alt mod. Or, scopul despăgubirilor acordate de Curte cu titlu de daune morale este recunoașterea încălcării unui drept fundamental care a cauzat un prejudiciu moral, ca de exemplu suferința fizică sau psihică, și acestea sunt cifrate astfel încât să reflecteze cu aproximație gravitatea acestui prejudiciu. Prin urmare, legătura de cauzalitate între încălcarea invocată și daunele morale poate fi prezumată, fără ca reclamantii să aibă obligația de furniza probe suplimentare ale suferinței lor.

71. În ceea ce vizează cerința reclamantei de reparare a prejudiciului material în mărime de 2 000 de lei, ce constituie cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul examinării cauzei contravenționale, prima instanță întemeiat a dispus încasarea acestuia din contul pârâtului în beneficiul reclamantei. Or, reclamanta/recurenta a contestat procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în baza art.78 alin.(1) din Codul contravențional și a deciziei de sancționare, fiind finalizată cauza cu emiterea hotărârii judecătorești la 23 noiembrie 2020 de încetare a procesului contravențional, pe motivul lipsei faptului contravenției (f.d.8-11).

72. De altfel, prima instanță corect a reținut că suportarea cheltuielilor de asistență juridică în procesul contravențional a fost confirmată de către reclamantă prin prezentarea copiei certificate a mandatului avocațial seria MA nr. 1517725 din 21 septembrie 2020, în baza contractului de asistență juridică nr. SA/042 din 23 iulie 2020, pe numele avocatului Alexandru Savva, pentru cauza contravențională (f.d.44), a bonului de plată seria DAA nr. 02088480 pentru suma de 2 000 de lei, achitată Cabinetului avocatului „Savva Alexandru” (f.d.45), a actului intermediar de predare-primire a serviciilor acordate în temeiul contractului nr. SA/042 din 23 iulie 2020 (f.d.46).

73. Or, în virtutea art. 383 alin. (3) din Codul contravențional, amintite supra, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional se repune în dreptul de care a fost privată și ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravențională este înlăturată, cu excepția cazului de amnistie.

74. Mai mult, realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea

consecințe nefavorabile pentru ea. De altfel, persoana interesată poate își apăra dreptul lezat prin acțiune civilă depusă conform legislației procedurale civile, în special că are dreptul la repararea prejudiciului patrimonial și a celui nepatrimonial.

75. Cu referire la cheltuielile de asistență juridică suportate în prezenta cauză civilă în mărime de 3 500 de lei, prima instanță întemeiat a dispus încasarea acestora din contul pârâtului în beneficiul reclamantei. Or, în sensul art. 96 alin.(1), (1¹) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

76. Subsecvent, instanța de recurs notează că reclamanta/recurenta în cadrul prezentului proces civil a beneficiat de asistență juridică acordată de avocatul Alexandru Savva, în baza mandatului avocațial Seria MA nr. 1517895 din 01 iulie 2022 (f.d.22). Conform bonului de plată seria DAA nr. 02088554 din 30 noiembrie 2022, i-a achitat ultimului suma de 3 500 de lei (f.d.71). Iar în actul intermediar de predare-primire a serviciilor acordate în baza acordului nr. 1 din 01 iulie 2022 la contractul nr. SA/042 din 23 iulie 2020, au fost detaliate actele/acțiunile efectuate de către avocatul Alexandru Savva în legătură cu acordarea asistenței juridice Tatianeii Rudenco (anterior Juratu/Rusnac) în cauza dată (f.d.72).

77. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că legislația națională nu prevede mecanisme clare și explicite cu privire la determinarea criteriilor de apreciere a caracterului real, necesar și rezonabil al cheltuielilor de asistență juridică. Însă pornind de la practica CtEDO, cheltuielile pentru asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; c) listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și timpului aferent acestora (cu tarifului orar).

78. La fel, pentru determinarea quantumului compensației acordate, instanța de judecată mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistență (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca

avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

79. În context, instanța de recurs notează că criteriile enunțate supra se regăsesc și în hotărârea Uniunii Avocaților din Republica Moldova nr. 19-02/27.05.2022 din 27 mai 2022 privind recomandările quantumului onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, prin care s-au aprobat modificările la recomandările privind quantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică.

80. În atare circumstanțe, instanța de recurs apreciază ca fiind corect raționamentul primei instanțe precum că cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 500 de lei sunt reale, necesare și rezonabile, dispunând încasarea acestora din contul pârâtului în beneficiul reclamantei. Mai mult, acestea fiind realmente angajate, în condițiile în care lista acțiunilor avocatului detaliată în actul intermediar de predare-primire a serviciilor acordate enunțat supra, atestă caracterul real al acestora.

81. De asemenea, prima instanță justificat prin prisma art. 94 alin.(1) din Codul de procedură civilă, a dispus și încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a cheltuielilor suportate pentru trimerile poștale în mărime totală de 25, 25 de lei, conform bonurilor anexate.

82. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că, în cadrul judecării cauzei civile, prima instanță a creat participanților la proces condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptului la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art. 6§1 CEDO.

83. Curtea Europeană cu referire la art. 6§1 CEDO amintește că, potrivit jurisprudenței sale constante, hotărârile judecătorești trebuie motivate astfel încât să indice de o manieră suficientă motivele pe care se fondează.

84. Implicit, instanța de recurs a punctat doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze, ceea ce este admisibil prin prisma jurisprudenței CtEDO (a se vedea cauza *García Ruiz vs Spania* (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, § 26; *Moreira Ferreira vs Portugalia* (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, § 84).

85. Coroborând circumstanțele ce preced, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție admite recursul declarat și casează decizia instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

86. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 442, art. 445 alin. (1) lit. f), alin.(3) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de Tatiana Rudenco (Rusnac), reprezentată de avocatul Alexandru Savva.

Casează decizia din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și menține hotărârea din 06 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Rudenco (Rusnac) împotriva Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu Vadim Morteau, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat